

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego – klasy IV-VI

I. Cele PZO:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. Zasady:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania. Wskazane jest powtórzenie tych czynności na początku II semestru.
2. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie nie był obecny na lekcji, pisze w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli uczeń, który z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności nie przystąpił do pisemnej klasowej formy kontroli wiadomości i umiejętności, a także nie przystąpi do niej w kolejnym wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
3. Za prace klasowe uważane są wypracowania klasowe, sprawdziany gramatyczne, różnego rodzaju testy - zapowiadane z 1-tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Kartkówka to praca pisemna, obejmująca od 1 do 3 jednostek tematycznych i trwająca 10 – 15 minut.
5. Sprawdzian czytania ze zrozumieniem to test o układzie takim jak sprawdzian po szkole podstawowej w klasie VI.
6. Wszystkie sprawdzone przez nauczyciela prace klasowe muszą być przez ucznia poprawione (korekta błędów) i podpisane przez rodzica/prawnego opiekuna.
7. Uczeń nieobecny na kartkówce, badaniu wyników nauczania lub sprawdzianie pisze je w możliwie najbliższym terminie.
8. Ocena z kartkówki, badania wyników nauczania oraz sprawdzianu czytania ze zrozumieniem nie podlega poprawie.
9. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, podręcznika i brudnopisu.
10. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu lektur (termin oddania prac: pierwszy tydzień stycznia w I semestrze i do końca maja w II semestrze). Wpis do zeszytu lektur powinien zawierać:
  - a) imię i nazwisko autora oraz tytuł książki (w klasie VI cały adres bibliograficzny),
  - b) wymienione elementy świata przedstawionego (czas i miejsce zdarzeń, bohaterowie, plan wydarzeń - ogólny),
  - c) dla chętnych – biografię autora.
11. Każdy uczeń ma obowiązek przeczytać co najmniej jedną książkę w miesiącu. Na ostatniej lekcji w danym miesiącu nauczyciel wstawia każdemu uczniowi plus za jedną książkę i plus za każde kolejne dwie książki. Jeżeli uczeń nie przeczyta żadnej książki dostaje minus.
Stan czytelnictwa nauczyciel ocenia na podstawie:
  - a) raportu łączników z biblioteką szkolną,
  - b) pisemnego poświadczenia Rodziców (zawierającego tytuły przeczytanych przez syna/córkę w danym miesiącu książek i opatrzonego własnoręcznym podpisem).

Książka przeczytana w ramach ocenianego czytelnictwa może być umieszczona w zeszyte lektur.

12. Każdy uczeń ma obowiązek pisania prac długoterminowych (różne formy wypowiedzi na papierze kancelaryjnym) i oddania ich w ustalonym przez nauczyciela terminie.
13. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przyniesie wypracowania na czas, ma prawo do przedłużenia terminu oddania pracy po uzgodnieniu tego z nauczycielem.
14. Uczeń, który nie wywiązuje się z obowiązku napisania pracy długoterminowej i nie skorzysta z terminu dodatkowego, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci szansę na poprawę. Ma to wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
15. Uczniowie mają możliwość zdobycia ocen za samodzielne prace dodatkowe, np. referaty, udział w konkursach i przedstawieniach bądź uroczystościach, przygotowanie i prowadzenie fragmentów lekcji, itp.
16. W zeszytach ocenie podlegają krótsze prace pisemne oraz prace domowe, które nauczyciel uzna za stosowne ocenić. Częstotliwość sprawdzania i oceny prac zależy od planu realizacji programu nauczania.
17. Uczeń ma prawo do poprawienia oceny niedostatecznej ze sprawdzianów, dyktand w wyznaczonym przez nauczyciela terminie i po lekcjach (jedna próba). Poprawianie ocen dopuszczających, dostatecznych i dobrych nie jest obligatoryjne i zależy od decyzji nauczyciela polonisty.
18. Jeżeli uczeń poprawił ocenę niedostateczną (lub inną) na wyższą, do dziennika wpisuje się obie oceny przedzielone znakiem „ / ”, a podczas wystawiania oceny klasyfikacyjnej rozpatruje się ocenę wyższą. W przypadku gdy ocena z poprawy pracy jest taka sama jak pierwotna, wówczas nauczyciel tylko odnotowuje fakt poprawiania oceny, natomiast jeśli ocena z poprawy jest niższa od pierwotnej (dotyczy to poprawiania ocen dopuszczających lub dostatecznych), w dzienniku lekcyjnym pozostawia się tylko ocenę pierwotną (nie wpisuje się oceny niższej).
19. Dwa razy w semestrze uczeń może na początku zajęć zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, za które nie będzie ponosił konsekwencji. Nauczyciel odnotowuje to w dzienniku, podając datę. Każde następne nieprzygotowanie jest równoznaczne z oceną niedostateczną. Nie dotyczy to lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian.
20. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpi z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/opiekuna.
21. Wszystkie prace domowe powinny być wykonywane w terminie.
Jeśli uczeń nie wykona pracy, zgłasza ten fakt nauczycielowi tuż po zakończeniu czynności organizacyjno-porządkowych, takich jak sprawdzenie obecności i zapisanie tematu lekcji w dzienniku. W przypadku, gdy uczeń nie zgłosi braku pracy i nauczyciel dowie się o tym w trakcie sprawdzania prac, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną wpisaną do dziennika ołówkiem. Gdy wykona pracę na następną lekcję, ocena niedostateczna zostaje zmaszana. Jeśli natomiast nie wywiąże się z pracy, ocena niedostateczna wpisana jest długopisem.
Jeżeli uczeń nie wykonał w terminie pracy domowej w formie pisemnej wypowiedzi (np. wypracowanie), nauczyciel wyznacza nowy termin i zaznacza w dzienniku kółeczko, w które później wpisana jest ostateczna ocena. W przypadku ponownego niedotrzymania terminu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
22. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcjach lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.
23. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni (w zależności od długości absencji).
Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości. Braki w zeszyte wynikłe z nieobecności ucznia w szkole oraz wszelkie zaległości wynikłe z tego powodu powinny być uzupełnione na bieżąco.

24. Jeżeli uczeń nie przeczyta obowiązkowej lektury w wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną, ale w kolejnym wyznaczonym terminie może wykazać się jej znajomością i poprawić ocenę.
25. Jeżeli podczas pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub innych materiałów), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
26. Ocena śródroczna i roczna nie jest w żadnym wypadku średnią arytmetyczną ocen częściowych.
27. Uczeń pracuje systematycznie przez cały rok, nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
28. Wszelkie wyjątkowe sytuacje nie ujęte w PZO rozstrzygane są na płaszczyźnie uczeń – nauczyciel – rodzic.

III. Co podlega ocenie na języku polskim?

Na lekcjach języka polskiego ocenie podlega:

- a. Mówienie (opowiadanie ustne – twórcze i odtwórcze)
- b. Pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi- w domu i w klasie)
- c. Czytanie: głośnie i wyraziste z uwzględnieniem kultury żywego słowa; ciche ze zrozumieniem
- d. Posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda)
- e. Znajomość treści lektur obowiązkowych i uzupełniających
- f. Znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku (gramatyki)
- g. Inne(recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie określonych projektów, realizacja zadań w grupie)

IV. Sposób oceniania poszczególnych umiejętności

Umiejętności		Sposób oceniania
- mówienie		- kryteria oceny opowiadania ustnego
- czytanie:		
	- głośnie i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa	- kryteria oceny czytania głośnego
	- ciche ze zrozumieniem	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)		- kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych (ćwiczenia redakcyjne)
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda)		- zasady oceniania dyktand
- znajomość treści lektur obowiązkowych (2 w klasie IV, po 3 w klasach V i VI) i uzupełniających (2 w klasie IV, po 3 w klasach V i VI)		- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- znajomość treści lektur uzupełniających		- ocena za notatki przygotowane przez ucznia, w przypadku wątpliwości dodatkowe pytania

	z treści
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku (gramatyki)	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- recytacja	- kryteria oceny recytacji
- rysunkowe konkretyzacje utworów literackich	- kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów
- realizacja określonych projektów	- kryteria podawane po realizacji projektu, uwzględniające zasady ustalone przed jego realizacją
- ocena realizacji zadań w grupie	- kryteria oceny współpracy w grupie

V. Skala ocen

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry plus (4+)
- dobry (4)
- dostateczny plus (3+)
- dostateczny (3)
- dopuszczający plus (2+)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

Ocenę z „plusem” uczeń może otrzymać z (e):

- sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem
- redagowania określonych form wypowiedzi
- dyktand
- sprawdzianów znajomości treści lektur obowiązkowych
- sprawdzianów dotyczących znajomości wybranych zagadnień z nauki o języku (gramatyki).

Podane punkty przeliczane są na stopnie, z uwzględnieniem „plusów”.

VI. „Plusy” (+) i „minusy” (-)

Uczniowie otrzymują także „plusy” i „minusy”.

„Minus” uczeń może otrzymać za:

- brak zadania domowego
- brak podręczników, zeszytu
- nieprzyniesienie potrzebnych materiałów
- słabe, złe wywiązanie się z zadań wykonywanych w grupie
- braki, niekompletność (tematów, notatek, zadań domowych) zeszytu przedmiotowego.

Trzy „minusy” równe są ocenie niedostatecznej.

„Minusy” nauczyciel odnotowuje w swoim dzienniku.

„Plus” uczeń może otrzymać za:

- nieskomplikowane, krótkie zadania domowe
- przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji
- dobre wywiązanie się z zadań realizowanych w grupie
- kompletność zeszytu przedmiotowego.

Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej.

„Plusy” nauczyciel odnotowuje w swoim dzienniku.

VII. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i stwierdzoną dysleksją rozwojową

- W stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) ogólnie stosowane są następujące ułatwienia:
  - uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem, sprawdzianów z treści lektur obowiązkowych, sprawdzianów ze znajomości wybranych zagadnień z nauki o języku)
  - większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń redakcyjnych
  - uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela).
- Przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową (stwierdzona i zapisana w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio – komunikatywność wypowiedzi i czytelność z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma. Ponadto dyktanda uczniowie poprawiają „do skutku” (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek nanoszonych przez nauczyciela).
- Ponadto nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).

VIII. Inne

Omówione i poprawione przez uczniów prace pisane w klasie pozostają w pracowni polonistycznej w teczkach. Uczniowie i rodzice po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem mają prawo wglądu do teczek i dodatkowych uzasadnień do poszczególnych ocen.

IX. Sposoby oraz częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów:

1. Odpytywanie bieżące - na każdej lekcji, jeśli przewidywany temat lekcji na to pozwala.
2. Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń - według uznania nauczyciela.
3. Prace klasowe w postaci testów rozszerzonej odpowiedzi - minimum 1 w semestrze.
4. Sprawdziany gramatyczne - po każdej większej partii materiału.
5. Dyktanda – co najmniej 1-2 w semestrze.
6. Testy badania kompetencji - minimum 1 w semestrze.
7. Kartkówki - z bieżącego materiału - według uznania nauczyciela.
8. Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń - przynajmniej raz w semestrze.

X. Kryteria oceniania:

Stopień celujący (6) - może otrzymać uczeń, który:

- pracował systematycznie oraz z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela;
- biegle posługiwał się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- wykazywał się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program;
- reprezentował klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim itp., kwalifikując się do dalszego etapu.

Oceny celujące muszą przeważać wśród wystawionych ocen cząstkowych.

Stopień bardzo dobry (5) - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym (PP), o znacznym stopniu trudności;
- wszystkie zadania wykonywał w terminie.

Stopień dobry (4) - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;
- poprawnie stosował wiadomości, wykonywał nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela a także uzupełniał ewentualne braki.

Stopień dostateczny (3) - otrzymuje uczeń, który:

- pracował w miarę systematycznie i doskonalił w sobie tę cechę;
- opanował wiadomości i umiejętności z języka polskiego na poziomie podstawowym (P);
- umie zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych, według poznanego wzorca.

Stopień dopuszczający (2) - otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się znajomością treści całkowicie niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z języka polskiego;
- wykonywał samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności.

Stopień niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z języka polskiego;
- nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

XI . Ocenianie ilościowe (w zależności od zdobytej liczby punktów):

a) prace klasowe (sprawdziany, testy) obejmujące większe partie materiału:

celujący (6) – 100% uzyskanych punktów

bardzo dobry (5) 99% - 90%

dobry (4) 89% - 75%

dostateczny (3) 74% - 55%
dopuszczający (2) 54% - 40%
niedostateczny (1) - poniżej 40%

b) kartkówki:

- dopuszczalne są inne wielkości w zależności od stopnia trudności pracy i innych czynników. W takim przypadku nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.

c) sprawdziany interpunkcyjno-ortograficzne (dyktanda):

- kryteria dostosowane do poziomu klasy:

Łatwe – 40 pkt: celujący   40 pkt
                          bardzo dobry 39 pkt – 35 pkt
                          dobry   34 pkt – 28 pkt
                          dostateczny 27 pkt – 19 pkt
                          dopuszczający 18 pkt – 10 pkt
                          niedostateczny 9 pkt – 0 pkt

Trudne – 50 pkt: celujący   50 pkt – 46 pkt
                          bardzo dobry 45 pkt – 38 pkt
                          dobry   37 pkt – 30 pkt
                          dostateczny 29 pkt – 22 pkt
                          dopuszczający 21 pkt – 14 pkt
                          niedostateczny 13 pkt – 0 pkt

Bardzo trudne – 60 pkt: celujący   60 pkt – 56 pkt
                          bardzo dobry 55 pkt – 48 pkt
                          dobry   47 pkt – 40 pkt
                          dostateczny 39 pkt – 30 pkt
                          dopuszczający 29 pkt – 19 pkt
                          niedostateczny 18 pkt – 0 pkt

Od ogólnej sumy punktów odejmuje się punkty za popełnione błędy:

- błąd ortograficzny rażący (O_1) = - 3 pkt
- błąd ortograficzny drugorzędny (O_2) = - 2 pkt
- błąd interpunkcyjny (int.) = -0,5 pkt
- błąd graficzny (graf.) = - 0,5 pkt

dyslektycy:

- błąd ortograficzny rażący (O_1) = - 2 pkt
- błąd ortograficzny drugorzędny (O_2) = - 1 pkt
- błąd interpunkcyjny (int.) = -0,5 pkt
- błąd graficzny (graf.) = - 0 pkt

d) Kryteria oceny zeszytu przedmiotowego:

- bardzo dobry – zeszyt bardzo staranny, pełne notatki, brak błędów przy przepisywaniu z tablicy, duża estetyka
- dobry – zeszyt staranny, pełne notatki, nieliczne błędy

- dostateczny – zeszyt w miarę staranny, niewielkie braki w notatkach, błędy przy przepisywaniu dość liczne
- dopuszczający – zeszyt niestaranny, braki w notatkach, liczne błędy przy przepisywaniu
- niedostateczny – zeszyt niestaranny, brak notatek, bardzo duża liczba błędów.

XII. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

„1” – odpowiedź nie spełnia wymagań podanych niżej,

„2” – uczeń przyswoił przynajmniej 50 % wiedzy koniecznej do realizacji celów przedmiotowych z j. polskiego i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W czasie odpowiedzi możliwe są liczne błędy w zakresie wiedzy merytorycznej i w sposobie jej prezentacji, jednak z pomocą nauczyciela uczeń zasadniczo udziela odpowiedzi. Wypowiada się krótko, chaotycznie, nie panuje nad potokiem składniowym, nie dysponuje dużym zasobem słownictwa, używa języka odbiegającego od norm; mówi niewyraźnie, cicho, w sposób niezrozumiały dla odbiorcy.

„3” – uczeń opanował umiejętności i wiadomości podstawowe, potrafi je zaprezentować, odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu nauczyciela. Występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe. Wypowiada się, starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi; mówi krótko, na temat, nie wyczerpuje omawianych zagadnień; zachowuje poprawny szyk wyrazów, występują błędy składniowe; dobierając słowa, stara się unikać powtórzeń; stara się mówić tak, by nawiązać kontakt z odbiorcą.

„4” – uczeń opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, rozszerzone i potrafi je zaprezentować samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela, jego odpowiedź jest poprawna językowo, dopuszczalne są nieliczne potknięcia, uczeń nie wyczerpuje zagadnienia. Mówi płynnie, bez powtórzeń, dba o kulturę języka; mówi głośno, wyraźnie, nawiązuje kontakt z odbiorcą.

„5” – odpowiedź wyczerpująca (wiedza podstawowa, rozszerzona, dopełniająca). Treść nie wykracza poza program. Swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi; buduje zdania poprawne pod względem składniowym; mówi płynnie, ciekawie, dobierając zróżnicowane słownictwo stosowne do tematu; świadomie rozwija swe umiejętności językowe; mówi głośno, wyraźnie, z odpowiednią intonacją, barwą głosu, we właściwym tempie.

„6” – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie j. polskim , spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, ale wykracza poza program, zawiera własne, oryginalne przemyślenia poparte treściami zaczerpniętymi z różnych źródeł pozapodręcznikowych. Odpowiedź nienaganna językowo. Stosuje różne wypowiedzenia, dostosowując je do sytuacji mówienia; mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany; potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia.

XIII. Kryteria oceniania prac pisemnych:

„6” – pełne zrozumienie tematu, oryginalne ujęcie i wyczerpujące rozwinięcie w ramach przyjętej koncepcji; trafny dobór materiału rzeczowego, dobra jego znajomość i celna interpretacja. Trafny wybór formy, kompozycji. Tok rozumowania swobodny, przejrzysty. Wszystkie części pracy są jemu podporządkowane, wewnątrznie spójne. Uczeń zachowuje właściwe proporcje między częściami pracy. Wypowiedź jest jasna, przejrzysta, nosi znamiona indywidualnego stylu. Poprawna fleksja, frazeologia, operowanie słownictwem

uwytatniającym spójność logiczną zdań i części pracy. Dopuszczalny 1 błąd ort. w wyjątkowo trudnym wyrazie, poprawna interpunkcja, akapity, pismo czytelne. Sprawnie, świadomie redaguje różne formy wypowiedzi, potrafi je łączyć (w zależności od potrzeb) lub redaguje formy nieprzewidziane programem szkoły podstawowej; wykorzystał wiadomości spoza programu oraz lektur poznawanych podczas lekcji, wykazał się znajomością zagadnień dodatkowych; redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzeniu. Posługuje się różnego typu wypowiedziami, pisze z emfazą, stosuje wyrazy, wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź. Tworzy ciekawy dialog, swobodnie wprowadza go w różne formy wypowiedzi w zależności od intencji.

„5” – pełne zrozumienie i właściwe ujęcie tematu, wyczerpujące rozwinięcie, myśli samodzielne; uzasadniony tematem dobór materiału i dobra jego znajomość. Kompozycja zgodna z podaną formą. Tok rozumowania swobodny, przejrzysty. Właściwe proporcje między częściami pracy. W zależności od potrzeb buduje wypowiedzenia krótkie, treściwe lub bogate, nasycone określeniami, słownictwem najpełniej oddającym poruszany temat, zachowana jest poprawna składnia. Unika powtórzeń, błędów składniowych. Bogate słownictwo, bezbłędna fleksja, dopuszczalne sporadyczne błędy frazeologiczne, zróżnicowana struktura zdań, dopuszczalne sporadyczne błędy frazeologiczne, zróżnicowana struktura zdań. Uczeń operuje słownictwem uwytatniającym spójność logiczną zdań; nie więcej niż 1 błąd ort. na stronie tekstu i sporadyczne błędy interpunkcyjne, uzasadnione akapity, pismo czytelne.

„4” – redaguje wypowiedź, zachowując formę; prace twórcze, samodzielne, ale nieoryginalne, zgodne z przyjętym schematem, sposobem interpretowania (ujęcia) tematu, właściwe zrozumienie i ujęcie tematu, poprawne jego rozwinięcie i wystarczająca do takiego rozwinięcia znajomość materiału rzeczowego; próba samodzielnych ocen i wnioskowania, dopuszczalne niewielkiej wagi błędy rzeczowe i omyłki. Uczeń zachowuje większość wymogów kompozycyjnych określonej formy; tok rozumowania na ogół logiczny. Dopuszczalne pojedyncze myśli luźno związane z tematem i nieznaczne uchybienia dotyczące spójności tekstu. Zasób słownictwa niezbyt bogaty, styl jednorodny, unika powtórzeń, poprawna fleksja; dopuszczalne drobne błędy frazeologiczne, rzadkie błędy składniowe. Uczeń popełnia nie więcej niż 2 bł. ort. na stronie tekstu. Rzadkie błędy interpunkcyjne, przypadkowe akapitowanie, pismo czytelne.

„3” – redaguje wypowiedź, zachowując formę, ale nie występują wszystkie elementy; praca na temat, lecz ujęty on został powierzchownie; jednostronne zrozumienie tematu, w rozumowaniu brak konsekwencji, tendencja do relacjonowania treści utworów, sądy odtwórcze; ogólnikowa znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje najistotniejsze cechy podanej formy. Mało przejrzysty tok rozumowania, brak konsekwencji w wiązaniu logicznym i formalnym tekstu; zachowanie właściwych proporcji między poszczególnymi częściami pracy. Posługuje się zdaniami krótkimi, często występują błędy składniowe, ale zachowana jest logika wypowiedzi. Wprowadza dialog w tekst ciągły, nie zawsze stosuje poprawną interpunkcję. Słownictwo ubogie, ale umożliwiające przekazanie głównych myśli. Dopuszczalne sporadyczne wpływy języka mówionego. Brak rażących błędów fleksyjnych i frazeologicznych, schematyczna struktura zdań; nie więcej niż średnio 3 bł. ort. na stronie tekstu. Dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitów, pismo trudno czytelne.

„2” – stara się zachować formę; praca zbliżona do wymaganego tematu, ogólnikowość; zdania krótkie, zawierają liczne błędy składniowe; nie panuje nad potokiem składniowym charakterystycznym dla języka mówionego, ubogie słownictwo; ma kłopoty z wprowadzaniem dialogu w tekst ciągły. Błędy w odtwarzaniu wiadomości, powierzchowna znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje przypadkowe cechy określonej formy ,

rozumuje chaotycznie . Brak spójności logicznej i formalnej tekstu. Sporadyczne , rażące błędy fleksyjne i frazeologiczne. Tendencja do posługiwania się szablonem językowym, zbanalizowanymi wyrażeniami i zwrotami. Uczeń popełnia nie więcej niż 4 bł. ort. na stronie tekstu; dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitowania, pismo trudne do odczytania.

„1” – niezrozumienie tematu, myśli przypadkowe, nieznanostwo materiału rzeczowego. W pracy panuje zupełny beład, chaos, przypadkowość. Słownictwo bardzo ubogie z wyraźnymi cechami środowiskowymi. Styl nieporadny, poważne błędy składniowe, niezamykanie myśli w obrębie zdania. Uczeń nie zna podstawowych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych;

XIV. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Osiągnięcia uczniów odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym, dzienniczku ucznia i zeszyte przedmiotowym.
2. Oceny wpisywane są w następujących rubrykach:
  - prace pisemne (sprawdzenie konkretnej formy wypowiedzi) –nazwa formy wypowiedzi (kolor czerwony).
  - odpowiedzi ustne - odp./o.(kolor czarny lub niebieski)
  - zeszyt ćwiczeń - z.ćw.(czarny lub niebieski)
  - braki
  - aktywność – A (czarny lub niebieski)
  - sprawdziany - S./Spr.(czerwony)
  - kartkówki –K (czarny lub niebieski)
  - dyktanda – d./D. (kolor czerwony)
  - sprawdzian diagnozujący – Sd (kolor czerwony)
  - czytanie ze zrozumieniem –czyt. ze zrozum. (czerwony)
  - próbny sprawdzian po szkole podstawowej – sprawdzian z podziałem na czytanie i pisanie S.cz/p (czerwony)
  - ćwiczenia w pisaniu (na lekcji) – ćw. w pis.(czarny lub niebieski)
  - czytanie głośne – Cz. (czarny lub niebieski)
  - lektura – L (czarny lub niebieski)
  - zeszyt przedmiotowy - Z. (czarny lub niebieski)
  - lekturnik – Z.L.

XV. Informowanie o ocenach:

1. Wszystkie oceny są jawne i wystawiane według ustalonych kryteriów.
2. Wszelkie pisemne uwagi nauczyciela oraz oceny powinny być przez rodzica/opiekuna podpisane.
3. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.
4. Wszelkie sprawdzone i ocenione prace pisemne rodzice/opiekunowie otrzymują do wglądu, co potwierdzają swoim podpisem, a uczeń zobowiązany jest do zwrotu podpisanej pracy w ustalonym terminie.
5. O przewidywanej ocenie semestralnej lub rocznej uczeń informowany jest pisemnie na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Przewidywane oceny semestralne / końcoworoczne zapisane zostają ołówkiem w dzienniku lekcyjnym.

6. O ocenie niedostatecznej rodzice/opiekunowie ucznia informowani są w formie pisemnej na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Za pisemne poinformowanie rodziców odpowiada wychowawca.
7. Tydzień przed radą klasyfikacyjną uczniowie informowani są o rzeczywistych ocenach semestralnych/rocznych.
8. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen.

XVI. Poprawa oceny:

1. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny z pracy klasowej (sprawdzianu), dyktanda, odpowiedzi, recytacji.
2. Sposób poprawy i termin ustala indywidualnie z nauczycielem.
3. W dzienniku zachowane są dwie oceny.
4. Poprawa nie dotyczy kartkówek.

Tekst po ewaluacji.

*mgr Elżbieta Trybek i mgr Jadwiga Pięta –
nauczycielki języka polskiego
w Szkole Podstawowej w Bukowie*